

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

VIZITAȚIA CANONICĂ ÎN TRACTUL IARA

Venerați Frați,

Urmând cu drag cărarea scumpă sufletului meu, care mă duce în mijlocul credincioșilor iubiți și aproape de Voi, Venerați și iubiți Frați, cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu voi vizita în aceasta toamnă umrătoarele parohii și filii:

27 August,		Salicea—Ciurila,
28 "		Plaiuri, sfințirea bisericii— Șchiopi,
29 "		Măgura Ierii—Șutu,
30 "		Vălișoara—Lita,
1 "		Hajdate—Filia de jos,
1 Sept.		Filia de sus Săcel,
2 "		Valea Ierii—Băișoara
3 "		Muntele Băișorii—Muntele Filii,
4 "		Iara—Cacova Ierii,
5 "		Surduc—Făgetul Ierii,
6 "		Poșaga de jos—Poaga de sus I.
7 "		Poșaga de sus II.
8 "		Mănăstirea Lupșei.

Gândul meu întreg în aceasta cale este închinat sufletelor așezate în grija și păstoria noastră. Pentru aceea Vă rog, cu toată căldura și stăruința, ca grija și preocuparea Voastră să fie îndreptată pentru pregătirea sufletească a poporului credincios, pentru a fi cât mai rodnice ceasurile de înălțare sufletească, cari le vom petrece împreună și cari sunt închinare acestei înălțări sufletești, prin întărirea credinței și adâncirea vieții creștinești.

Dorim să zidim biserica lui Dumnezeu, viie și însuflețită, prin conlucrarea rugăciunilor tuturor Fraților împreună lucrători în via Domnului și a credincioșilor, cari tot mai mult, trebuie să se simțească un suflet și un trup în Biserica lui Dumnezeu prin Isus Hristos Domnul nostru.

Cărarea mea de astă dată se va termina la sfânta Mănăstire a Lupșei, așa cum am vestit în toamna trecută, când am cercetat scumpii noștri Munții Apuseni, de unde am cules mângâieri fără de nume din sufletul adânc credincios al plaiurilor istorice.

Vin din nou la locul sfânt de închinare, așa cum V'am dat loc de sfântă întâlnire: Alergați cu drag cu toții, la sfânta îmbrățișare, pentru a lua din belșug darurile cerești, putere de viață și dumnezeiască binecuvântare.

„Darul Domnului cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin."

Cluj, la 1 August 1932.

Nr. 3474.

Peregrinajul dela Sfânta Mănăstire a Niculii

Plinind o sfântă și scumpă datorie voi prăznuî cu drag și anul acesta Adormirea Maicii Domnului la sfânta Mănăstire a Niculii. Onorații Frați preoți vor vesti de cu bună vreme credincioșilor chemarea caldă ce li-o îndreptez de a urma îndemnului sufletului lor și a alerga la locul sfânt de închinare unde de atâtea ori și-au adăpat sufletul însetat de mângâiere cerească.

Chiem pe toți cu toată căldura sufletului meu și-i aștept cu drag pe toți la picioarele Maicii Domnului dela Nicula pentru a lua putere de viață, lumină și cerească binecuvântare.

Cu părințească dragoste și arhierească binecuvântare.

Cluj, la 1 August 1932.

Nr. 3554.

Regulament

de administrare a averilor bisericii (cultului) române unite din parohiile aparținătoare Eparhiei române unite de Cluj—Gherla.

CAP. I.

Averea bisericii (cultului) și îngrijirea ei Centrală.

Art. 1. Sub averea bisericii (cultului) române unite din Eparhia de Cluj-Gherla se înțelege complexul tuturor lucrurilor, drepturilor și obligamentelor materiale ale acestei bisericii (cult) și ale școlii ei.

În special de averea bisericii se țin următoarele:

1. Biserica locală cu cimiteriile aparținătoare și cincturile aceleora.

2. Casele parohiale, școlare, cantonale, salele de propunere și eventual alte clădiri, împreună cu toate superedificatele de pe fondurile lor.

3. Pământurile porțiunii canonice, atât parohiale cât și școlare, cantonale și ale altor persoane bisericesti. Viile, grădinile, fânațele, luncile și pădurile bisericesti, parohiale, cantonale și școlare.

4. Drepturile de pășunat, lemnărit, crâșmărit, târg, vamă, de morărit și eventual altele.

5. Fondurile și fundațiunile: a) de stipendii liturgice, b) de reuniuni bisericesti, c) fundațiuni pii de ajutorare, d) fonduri și fundațiuni pentru ajutorarea școlii confesionale, ș. a.

Art. 2. *Intreagă averea bisericii (cultului) române unite din Eparhia Cluj—Gherla stă sub supravegherea Episcopului eparhial, reprezentantul*

de drept al acestei biserici (cult) în ori-ce afaceri ale sale.

Art. 3. Instrăinarea, grevarea sau schimbarea destinației averii existente, asemenea și achizițiuni noi de avere se vor face numai cu aprobarea Episcopului Eparhial.

Art. 4. Pentru ținerea în evidență a averii bisericesti, aceasta se va conserie în inventare amănunțite, sprijinite în ce privește imobilele cu extrase autentice din cărțile fonduare și din cadastru. Unde aceste averi n'ar fi înscrise, se vor lua măsuri pentru înscrierea lor pe numele: Cultul român gr. catolic (Biserica română unită) din localitatea cutare.

Art. 5. Inven-tarele se redactează din nou la orice schimbare în persoana purtătorului Oficiului parohial și măcar tot la 5 ani, înscriindu-se între timp numai schimbările obvenite. Ele se pregătesc totdeauna în câte trei exemplare pariforme, câte unul pentru arhiva parohială, protopopească și cea eparhială.

Art. 6. Averea bisericască trebuie conservată cu cea mai mare grijă, căutându-se ca să fie sporită după putință.

CAP. II.

Administrarea averii și organele de administrare.

Art. 7. Averea bisericii (cultului) române unite din parohiile, respectiv filiile aparținătoare Eparhiei Cluj-Gherla

se administrează în conformitate cu acest regulament prin adunarea generală a comunității și prin Curatorul bisericesc.

CAP. III.

Adunarea generală.

Art. 8. Membri ai adunării generale sunt toți credincioșii majori, pe cari Biserica îi admite la primirea sfintelor Sacramente și cari își împlinesc datorițele impuse de comunitatea bisericească.

Art. 9. Președinte de drept al adunării generale este purtătorul de oricând al oficiului parohial, respectiv acela al Oficiului protopopesc, ori delegatul acestuia. Acesta din urmă va avea prezidiul nu numai la adunările generale la cari trebuie să asiste din oficiu, ci și la ori care adunare generală, la care s'ar întâmpla să fie de față.

Art. 10. Convocarea adunării generale parohiale o face preotul, notificându-o, după obiceiul locului și de regulă, în sf. biserică cu cel puțin 8 zile înainte de data adunării, dimpreună cu obiectele ce ar fi a se desbata și determinând locul, unde se va ține.

Art. 11. Timpul adunării generale și obiectele ce sunt a se pune la ordinea de zi se hotărăsc în ședința Curatoratului. Discutarea altor obiecte se admite numai dacă ele au fost anunțate președintelui, în scris, cu cel puțin trei zile înainte de adunare și au fost admise la ordinea de zi. Aci se observă, că adunarea generală nu se poate ocupa decât de chestiuni, cari ating rostul și interesele vieții parohiale, nicicând însă de acelea cari privesc persoana preotului.

Obiectele dispuse de Ordinariat intră de drept în programul adunării generale.

Art. 12. Adunări generale ordinare se convoacă cel puțin două pe an, în Ianuarie pentru stabilirea bugetului pe noul an — când se va citi credincioșilor ziarul de cassă — și a doua mai târziu, pentru publicarea socotelilor bisericești. Aceasta din urmă, cași adu-

nările generale în cari se alege Curatorul, vor fi prezidate obligător de purtătorul Oficiului protopopesc, ori delegatul acestuia, aprobat de Ordinariat, care nu poate fi niciodată preotul local. Celelalte adunări generale sunt extraordinare și se convoacă după trebuință. Ele pot fi cerute în scris și de credincioși, cel puțin 10 la număr, trebuind aceștia să arate scopul pentru care doresc convocarea.

Art. 13. Pentruca adunarea generală să poată aduce hotărâri valide se cere prezența unui număr corespunzător și cel puțin o pătrime a membrilor. În lipsa acestora adunarea se amână cu o săptămână, când poate aduce hotărâri valide fără considerare la numărul celor de față, cece se va publica cu proxima ocaziune și în biserică. Hotărârile se aduc cu majoritate de voturi. Adunările prezidate de purtătorul Oficiului protopopesc, ori delegatul acestuia, sunt capabile de hotărâri și dacă nu s'ar întruni pătrimea membrilor.

Art. 14. Orice adunare generală trebuie să aibă un notar și 2 membri verificali. Ei se aleg de adunare, la propunerea președintelui, și semnează împreună cu președintele, procesele verbale ale adunării. Procesul verbal trebuie să fie o oglindă fidelă a adunării înregistrând toate momentele ei mai de seamă.

Art. 15. Intre atribuțiunile adunării generale se țin neapărat și următoarele: a) Alegerea Curatoratului bisericesc; b) Stabilirea bugetului anual; c) Cercetarea socotelilor bisericești; d) Discutarea tuturor proiectelor mai însemnate ale curatoratului (zidiri și reparări mai mari la biserică, la casele parohiale și la alte superedificate, repartițiile necesare, înființarea de fonduri bisericești, școlare, caritative, ș. a.); e) Instrăinarea, grevarea mai însemnată, ori mai îndelungată sau schimbarea destinației averilor existente ale bisericii, asemenea și noi achizițiuni de avere bisericească.

Art. 16. Toate chestiunile puse la ordinea de zi a adunării generale se

vor prezenta în forma unor propuneri motivate ale Curatoratului și toate hotărârile ei mai însemnate vor fi supuse, spre aprobare, Ordinariatului episcopal.

Art. 17. Cei nemulțumiți cu vre-o hotărâre a adunării generale pot apela împotriva ei la Ordinariat în timp de 10 zile dela aducerea hotărârii. La repartiții de orice natură, termenul de apelată se fixează în 15 zile, în cursul cărora tabloul sumelor repartizate va fi citit în biserică și apoi afișat la loc potrivit, spre vederea tuturor. Apelatele se vor prezenta prin oficiul parohial, care le va înainta spre hotărâre, pe calea Oficiului protopopesc, Ordinariatului episcopal, împreună cu un raport informativ.

CAP. IV

Curatorul bisericesc.

Art. 18. Curatorul bisericesc este un organ nemijlocit de administrare, ales de adunarea generală, pentruca sub conducerea purtătorului de ori-când al oficiului parohial, care îi este președinte de drept, să inițieze și să îndrume toate chestiunile privind administrarea averii bisericesti, cu restricțiile rezervate adunării generale, executând hotărârile *valabile ale acesteia*.

Curatorul fără președinte de drept nu poate aduce nici o hotărâre validă.

Art. 19. Numărul membrilor Curatoratului bisericesc variază după numărul credincioșilor dela 5 la 12 și poate atinge în parohii mai mari (orașe) chiar și dublul acestora. Peste 24 de curatori nu se admit.

Art. 20. Alegerea curatorilor se face de adunarea generală în temeiul propunerii motivate a unei comisii de candidare, compusă din 4 membri aleși de adunare, care comisie este prezidată de purtătorul oficiului parohial. Lista candidaților trebuie să aibă de două ori atâtea nume, câți membri sunt a se alege. Candidații pot fi numai bărbați nepătați, contra cărora nu există nici o bănuială întemeiată. Sunt a se preferi alegerile prin aclamare, dar se pot

face și prin votare. Votarea la cererea alor cel puțin 10 persoane, poate fi și secretă.

La fel se face alegerea Curatoratului și în filiile, care au administrare separată a averii. Pentru celelalte se va admite un număr proporțional de curatori în Curatorul din matre.

Art. 21. Membrii Curatoratului, socotind și pe preotul președinte, nu pot fi între sine consângeni sau afini, până la gradul al patrulea inclusiv, și se aleg pe timp de trei ani. Ei pot fi însă realeși. Vacanțele intervenite înainte de expirarea mandatului se completează tot de o adunare generală și mandatul acestora expiră deodată cu al celorlalți.

Art. 22. După fiecare alegere Curatorul se constituie, alegându-se unul curator-primar, sau casier, iar un altul curator-controlor, cari încă pot fi realeși. Acești doi curatori trebuie aleși dintre cei știutori de carte. Cu aceasta ocazie se alege și un notar al ședințelor Curatoratului, care poate fi și o persoană înafară de Curatorat.

Art. 23. Curatorul primar, împreună cu preotul președinte al Curatoratului, ca delegați ai Ordinariatului, reprezintă comunitatea bisericescă în cele materiale și sunt în prima linie răspunzători pentru bunul mers în administrarea averii bisericesti. De aceea i-se asigură loc de cinste atât în biserică, cât și în ședințele Curatoratului și la adunările generale.

Art. 24. Curatorul se întrunește la chemarea președintelui, de câte ori cere trebuința, dar cel puțin odată la lună. Cu ocazia acestor întruniri este obligat, sub răspundere materială, să se convingă prin cercetarea ziarului de cassă a documentelor de intrate și ieșite, și mai ales a cassei înseși, despre purtarea corectă a gestiunii. Lucrul acesta se va însemna în procesul verbal al ședinței și despre orice neregularitate se va raporta imediat forurilor superioare.

Art. 25. Curatorul nu poate lua hotărâri valabile decât în prezența majorității (jumătate plus 1) membrilor

curatori, care se va însemna la proces verbal. Hotărârile se iau cu majoritate de voturi, la care notarul are vot decisiv numai în cazul, dacă este și curator; la din contră are numai vot consultativ. Când voturile sunt egale, decide partea pentru care a votat președintele. Minoritatea nemulțumită poate apela la Oficiul protopopesc, iar dela acesta la Ordinariatul episcopal, în termen de câte 8 zile, prin ce se suspendă valoarea hotărârii, până când se pronunță forul superior.

Art. 26. Administrarea averii bisericicești dată în grija Curatoratului, trebuie să se facă cu cea mai mare conștiințiositate. Curatorul primar-cassier nu poate ține la sine pentru cheltuieli curente, decât sume mărunte, până la 500 Lei cel mult, dar și aceasta numai cu aprobarea Curatoratului. Numerarul imediat după primire se pune în cassă, iar naturaliile în magazin. Banii ce întrec trebuințele ordinare și respectiv bugetare ale bisericii și adevăratele naturale disponibile, se vor plasa la bănci sau particulari, dar numai în locuri sigure. Orice operație mai însemnată, privind averea bisericască, și în deosebi chestiunile de plasare a banilor și a cerealelor, se pot aranja numai din ședințe de Curatorat. La sume mai mari se va cere încuviințarea prealabilă a Ordinariatului.

Art. 27. Împrumuturi peste 3000 Lei se pot acorda numai cu aprobarea Ordinariatului. Până la aceasta sumă se pot acorda împrumuturi în sfera de activitate a Curatoratului, dar și aceasta numai pelângă înregistrare la cărțile fonduare, sau pelângă garanța unor caventași siguri. Despre plasări de capital se va purta o carte deosebită, în care se vor introduce toate datele referitoare la împrumut, purtându-se cea mai deplină evidență asupra scadențelor și restanțelor de plată. Incasarea acestora va fi una din grijile de căpetenie ale Curatoratului, având toți membrii lui, în frunte cu primcuratorul-cassier, cu controlorul și cu preotul președinte răspundere materială pentru

eventualele pierderi. Se mai observă, că nimeni dintre cei ce administrează, ori controlează averea bisericii, nu poate împrumuta din ea sub durată funcționării sale.

Art. 28. Productele de orice natură se vor vinde totdeauna prin licitație publică. Tot prin licitație publică se vor vinde ori exarenda realitățile și drepturile și se vor da în întreprindere diverse edificări, reparări mai însemnate. Condițiile acestor licitații se vor publica, după obiceiul locului, în comună, în satele învecinate, sau în întreg ținutul, după însemnătatea lucrului scos la licitație. Rezultatul licitației se va trimite spre aprobare Oficiului protopopesc, respectiv Ordinariatului episcopal.

Art. 29. Lada cu două chei — cassa — în care se păstrează banii, obligațiunile pe împrumut, ziarul de cassă și orice alte documente, se va păstra la președintele Curatoratului. Tot aici va fi și eventualul magazin, tot cu două chei, pentru naturalii. În filii lada și adevăratul magazin va fi la curatorul primar. Cheile se dau curatorului primar-cassier și controlorului, astfel că deschiderea lăzii și a magazinului se poate face numai în prezența acestora și a preotului.

Art. 30. Intervențiile de lipsă la forurile civile administrative ori judiciare, se pot face de Curatorat, ca delegatul Ordinariatului, în chestii mai mici și numai prin aprobarea Oficiului protopopesc. Când acestea ar reclama cheltuieli mai mari și reprezentarea prin avocat, se va cere întotdeauna învoirea Ordinariatului, și procura acestuia.

Art. 31. Păstrându-se ziarul de cassă în lada bisericii, curatorul primar-cassier poartă evidența operațiilor de peste săptămână într'un registru particular, ale cărui poziții se introduc apoi Duminică, de comun, din partea preotului, în ziarul de cassă. Acesta, ca și cel pentru naturalii, se încheie la capătul fiecărui an în ședință de Curatorat și aflându-se în conformitate cu starea cassei și magazinului, se subscrie de toți membrii Curatoratului.

Cu aceasta ocazie se revede și întreg inventarul parohiei, respectiv filiei și se stabilește bugetul anului viitor.

Art. 32. Ziarele astfel încheiate și trecute, împreună cu noul buget, prin adunarea generală din Ianuarie, servesc de bază pentru pregătirea socotelilor bisericești din partea celor doi curatori principali și a preotului-președinte. Până la sfârșitul lui Februarie aceste socoteli primite și semnate din ședința Curatoratului sunt a se prezenta Oficiului protopopesc, pentru a se putea cenzura și verifica. Oficiul protopopesc se va îngriji, ca întregindu-se eventualele defecte și reparându-se scăderile ce ar avea, să fie publicate la timp pentruca până la sfârșitul lui Iunie socotelile din întreg protopopiatul să poată fi trimise, spre cenzurare și aprobare definitivă, Exactoratului diecezan.

Socotelile se înaintează Exactoratului în două exemplare — duplicate după protocolul domestic — cu anexarea actelor justificative în original. După supra-cenzurare un exemplar cu actele justificative se remite Oficiului protopopesc, care va comunica oficiului parohial respectiv numărul și data aprobării socotelilor, din partea Exactoratului, — remițând totodată și actele justificative. Oficiul parohial va introduce mențiunea de aprobare în protocolul domestic al socotelilor. Exemplarul remis de Exactorat rămâne în arhiva protopopească și servește de bază la revizuirea socotelilor anului ce urmează, iar cel reținut rămâne în arhiva Exactoratului cu asemenea menire.

Art. 33. În ședința Curatoratului bisericesc, în care se încheie ziarlele cu finea anului, se revede și întreg inventarul parohiei (Art. 4 și 5). În a.ii, cari la unimi au 5 sau 0 se alătură la rațiuni câte 3 exemplare complete ale inventarului, iar în ceialalți ani se alătură, tot în trei exemplare, numai schimbările întâmplare în decursul anului, atât cu privire la creșterea, cât și la scăderea obiectelor din inventar.

Art. 34. Bugetul noului an stabilit

de Curatorat și de adunarea generală din Ianuarie îl aprobă până la 10.000 Lei Oficiul protopopesc.

Bugetele peste 10.000 Lei se vor înainta spre aprobare la Ordinariatul diecezan — deasemeni și dacă bugetul ar reclama operația extraordinară a unei repartiții pe membrii comunității bisericești.

Art. 35. În caz de repartiție, proiectul acesteia se face după cheia, ce se va găsi potrivită de Curatorat, se supune spre cercetare și admitere adunării generale, și observându-se întocmai dispozițiile art. 17., se trimite spre aprobare Ordinariatului episcopal. La repartiții pentru sarcini, cari se împart din firea lor cu credincioșii din filii, aceștia încă sunt a se consulta. Cota de participare a acestora la cheltuelile comune se fixează pentru cei din filii, treimea cotei stabilite, evident după aceeași cheie, a celor din matre.

Art. 36. Peste prevederile bugetului aprobat nu se pot face cheltueli decât în temeiul unui buget suplimentar, supus aceleiaș proceduri ca și bugetul ordinar. Cheltueli extrabugetare, făcute în cazuri de forță majoră dovedită, pot fi aprobate și ulterior de autoritatea în drept.

Art. 37. Membrii Curatoratului sunt datori să ajute cu toții, din toate puterile, ducerea la îndeplinire a hotărârilor în vigoare, și mai cu seamă a celor privitoare la încasarea repartiției și a plasamentelor de capital și naturalii la particulari.

Curatorii sunt datori a premerge cu exemplu bun în frecventarea bisericii și ascultarea cultului divin în Dumineci și sărbători. Sunt datori să admonieze pe cei neglijenți în aceasta privință, vor muștra pe cei înjurători de cele sfinte și pe cei excesivi. Vor conlucra la stârpirea alcoholismului și vor încerca toate căile pentru ridicarea nivelului moral și cultural al comunității bisericești (școală, bibliotecă populară, casă de lectură, reuniuni pii ș. a.). Ei au să stea întru toate întru ajutorul preotului, în ce privește binele și în-

intarea parohiei, respectiv filiei.

Art. 38. Curatorii, pentru ca activitatea să fie mai asigurată, vor depune la intrarea în oficiu, în mâinile președintelui adunării electorale, următorul jurământ:

„Eu N. N. jur pe unul Dumnezeu Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, pe Prea Curata Fecioară Maria Născătoare de Dumnezeu și pe toți Sfinții lui Dumnezeu, pe Sfânta Cruce și Sfânta Evanghelie, că în tot timpul cât voi fi curator îmi voi da toată silința și grija ca averea bisericii să se administreze după dreptate și cum se cuvine atât din partea mea, cât și din partea altora, cărora le este încredințată. Jur și mă leg, că pe tot timpul, pe care am fost ales, nu voi părăsi oficiul fără învoirea mai marilor mei, față de cari voi fi totdeauna cu ascultare și supunere.

Așa să-mi ajute Dumnezeu, Sfânta Cruce și Sfânta lui Dumnezeu Evanghelie. — Amin“.

Acest jurământ se va lua în biserică în fața poporului.

Art. 39. Pentru slujba de curator, fiind ea o slujbă de onoare, nu se dă nici o plată; i-se poate vota însă, la cerere motivată, o oarecare renumerație, în cazul unor osteneli extraordinare, cari merită a fi remunerate. Pentru aceasta se cere, din caz în caz, aprobarea Ordinariatului. Se vor plăti însă membrilor Curatoratului toate cheltuelile justificate, avute în legătura cu chestii cari privesc administrarea averii bisericesti.

Art. 40. Pentru pagube cauzate prin neglijență curatorii pot fi judecați la de-păgubire. Neglijența și nesupunerea se poate pedepsi însă și cu excludere din Curatorat, pe care o dictează la propunere motivată, Ordinariatul. Acestei pedepse îi premerge de comun advertizarea făcută de președintele Curatoratului și dojana purtătorului Oficiului protopopesic.

Condamnarea cuiva pentru vre-un delict comun îl exclude din Curatorat,

iar punerea sub cercetare criminală îi suspendă dreptul de a participa la lucrările Curatoratului.

CAP V.

Dispoziții finale.

Art. 41. În administrarea fundațiilor date în acest scop singuraticelor parohii respectiv filii se va ține seamă și de actele fundamentale și de dispozițiunile testamentare ale fondatorilor.

Art. 42. Venitul sesiunilor parohiale, cantorale, etc., fiind al uzufructuarilor temporari, administrarea acestor părți de avere este în atribuțiunea organelor prevăzute în acest regulament numai în ce privește îngrijirea fondului, păstrarea și apărarea integrității lor, ameliorarea productivității, având a executa întocmai ordinele ce vor primi în acest scop dela Episcopul eparhial.

Art. 43. Acest regulament intră în vigoare pe ziua publicării în organul oficial eparhial, pe care zi înceată puterea obligatoare a statutelor referitoare de până acum.

Art. 44. Actualele Curatorate se mențin până la expirarea mandatului lor, când se va face alegere de noi curatorii în conformitate cu acest regulament. Curatoratele în funcțiune se vor conforma regulamentului dela data intrării lui în vigoare.

Art. 45. Odată cu intrarea în vigoare a acestui Regulament sunt și rămân abrogate orice datine contrare.

Cluj, din ședința consistorială ținută la 15 Iulie 1932.

Nr. 3555.

Numiri.

Onoratul Ioan Pop (Românești), preot nouhirotont este absolvat dela parohia Brusturi și numit *administrator local* la parohia Mierța (Tr. Buciumi).

Cluj, la 18 Iulie 1932.

Nr. 3450.

Chemare la hirotonire.

În ziua de 12 August a. c., vom face hirotonire de diaconi, iar în ziua de 15 August a. c., sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, hirotonire într-un preț.

Pentru aceasta dată chemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți ai diecezei noastre, cari sunt pregătiți pentru primirea sfinteii Hirotoniri.

Lăsăm tuturor Onorațiilor Frații preoți, să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezani, originari din parohiile lor, și ca pentru aceasta dată să se prezinte la sfânta Hirotonire.

Cei ce doresc a se hirotonisi se vor prezenta la Reședința episcopală din Cluj, în ziua de 8 August a. c. dimineața, la 8 ore, aducând cu sine extras din matricula botezătorilor și, dacă sunt căsătoriți, extras de cununie, precum și certificat dela Oficiul parohial despre purtarea lor morală și socială dela ieșirea din Seminar.

Cluj, la 1 August 1932.

Nr. 3721.

Pentru credincioșii din Vechiul Regat.

În legătură cu ordinele noastre circulare Nr. 1286/1932, publicat în Curierul Creștin Nr. 7—8 din 1—15 Aprilie a. c. și circulara Nr. 2894/1932 publicată în Curierul Creștin Nr. 12, din 15 Iunie a. c., prin cari am dispus să se trimită de urgență la adresa Oficiului parohial-protopopesc din București, str. Polonă Nr. 48, conspect din fiecare parohie cu adresele credincioșilor noștri duși în București, sau în alte localități de ale Vechiului Regat, invităm din nou pe toți Frații preoți să execute urgent și întocmai cele dispuse de noi, înaintând în termen de 3 zile, de acolo, de unde încă nu s'au trimis, conspectele cerute, înaintându-ne o copie de pe acelea și nouă, fie că le trimit acum, fie că le-au trimis de mai înainte.

Toate conspectele ni-se vor înainta

pe calea Oficiului protopopesc, iar din parohiile, cari nu au credincioși pe teritoriul Vechiului Regat, sau în Basarabia, ni se vor înainta *rapoarte negative* sub răspundere.

Mult Onorații Frații Protopopi vor stăruii pentru executarea urgentă a acestui ordin, raportându-ne despre preoții, cari s'ar adevăra a fi indolenți în aceasta cauză, pentru a lua măsurile impuse de împrejurări.

Credem, că nu este necesar să insistăm și de astă dată asupra importanței covârșitoare a pastorației acestor credincioși, care nu se poate face fără aceste date absolut necesare și ni sunt cerute din nou cu insistență, ușor de înțeles, din partea Excelenței Sale bunului nostru Mitropolit. Așteptăm ca Frațiile Voastre să pliniți necondiționat, în decurs de trei zile, cele dispuse și să ni-se raporteze.

Cluj, la 30 Iulie 1932.

Nr. 365.

Plata impozitului global.

Lăsăm Onorațiilor în Hristos Frații, ca în termen de 8 zile să-și plătească impozitul global pe primul semestru al anului în curs (Ianuarie—Iunie). Rețipisa despre plată să se înainteze prin Oficiul protopopesc.

Fără dovada de plată a impozitului nu se mai ordonânțează dela 1 August nici un salariu și nici *diferența de salariu* promisă de Onoratul Minister.

În consecință fiecare Onorat în Hristos Frate este obligat a satisface ordinului nostru, cunoscând că la caz contrar va suporta toate urmările.

Cluj, la 29 Iunie 1932.

Nr. 3736.

Predarea religiei în școlile primare.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler *Legea privitoare la predarea religiei în școlile primare*, pentru

conformare și pentru a o avea la îndemână în caz de necesitate. — Legea cuprinde următoarele:

Articol unic. — Articolul 61 din legea învățământului primar din 26 Iulie 1924 se modifică precum urmează:

Învățământul religios moral este obligatoriu. Materialul de studiu și programa acestui învățământ vor fi stabilite de Sf. Sinod pentru Biserica ortodoxă română, iar pentru celelalte confesiuni de autoritățile superioare religioase respective, în ambele cazuri în înțelegere cu Ministerul Instrucțiunii.

El se predă în localul școlii, în două ore pe săptămână, în fiecare clasă, sau divizie și în mod gratuit pe preotul parohiei. Acolo, unde nu este preot sau preotul e infirm, se va preda de învățător sau de persoana indicată de autoritatea superioară religioasă cu aprobarea Ministerului Instrucțiunii, al al Cultelor și Artelor.

Dacă elevii unei școli aparțin mai multor confesiuni, eclesiasticii cultelor respective îngrijesc în mod gratuit de instrucția și educația religioasă a elevilor, rezervându-li-se ore în orariu școlar, astfel ca învățământul obicnuit să nu fie turburat în mersul său, nici școlarii să nu fie împiedecați de a veni exact la orele hotărâte pentru predarea celorlalte lecții.

Controlul învățământului religios se face pe lângă organele de control ale Ministerului Instrucțiunii, de autoritatea bisericască respectivă.

Predarea învățământului religios și moral în mod gratuit de către eclesiastici, constituie o parte esențială a misiunii lor pastorale; neîmplinirea, sau neglijarea acestei datorii, atrage după sine sancțiuni.

Ministerul va aduce la cunoștința autorităților superioare Bisericești abaterile dela aceste îndatoriri, pentru a lua măsuri disciplinare în contra preoților vinovați în conformitate cu regulamentul pentru procedura instanțelor bisericești.

Votat de Cameră în ședința dela 26 Martie 1932.

Votat de Senat în ședința dela 13 Aprilie 1922.

Nr. 1442.

Publicat în Monitorul Oficial Nr. 96 din 22 Aprilie 1932.

Cluj, la 23 Iunie 1932.

Nr. 3608.

Importul icoanelor religioase.

Pentru orientarea Veneratului Cler eparhial comunicăm, în celea de mai jos, adresa Onoratului Minister al Finanțelor Nr. 180.677 din 14 Iunie a. c., trimisă Prea Veneratului Ordinariat Mitropolitan, privind importul în Țară al icoanelor cu caracter religios:

România. Ministerul Finanțelor. Direcțiunea Generală a Vănilor. Serviciul tarifelor. Nr. 180677 din 14 Iunie 1932.

Inalt Prea Sfinției Sale Vasile Suci, Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș, Blaj.

Referindu-ne la adresa Inalt Prea Sfinției Voastre Nr. 2280—1932, avem onoare a Vă face cunoscut, că în principiu nu se admite importul imaginilor și obiectelor religioase, decât cu avizul Șefului Cultului respectiv,

Astfel, că pentru orice import de imagini și obiecte religioase pentru cultul greco-catolic, Direcțiunea Generală a Vănilor nu va da autorizația decât numai în baza avizului Inalt Prea Sfinției Voastre, pentru fiecare caz în parte.

Cu aceasta ocazie ne permitem însă să vă arătăm, că în ce privește imaginile și obiectele religioase pentru cultul ortodox, importul lor e aproape inexistent, deoarece credincioșii se mulțumesc cu icoanele cari se fac în țară.

Astăzi la noi industria grafică este destul de dezvoltată și trebuie cu orice preț să asigurăm existența atâtor mii de muncitori și să încurajăm pe artiștii

noștri români, cari ne pot da cele mai bune imagini religioase.

Cum credem, că ritul greco-catolic aproape se identifică în toate înfățișările cu cel ortodox, socotim că ar fi în interesul artei și economiei naționale, mai ales pe aceste vremuri, ca obiectele și în special imaginile religioase destinate cultului greco-catolic, să se facă în țară, căci altfel ar însemna să se încurajeze și mai departe numai industriile streine.

Director,
ss. Indescifrabil.

p. Șeful serviciului,
ss. Indescifrabil.

Cluj, la 23 Iulie 1932.

Nr. 3068.

In cauza copospondenței oficiale.

În legătură cu circulara noastră Nr. 3024 din 21 Iunie a. c. publicată în „Curierul Creștin” Nr. 13 din 1 Iulie a. c., comunicăm, în cele de mai jos, spre luare la cunoștință și acomodare, adresa Onoratului Minister al Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor Nr. 93912/10078, din 16 Iulie a. c. privind corespondența oficială a instituțiilor

bisericești și care adresă cuprinde următoarele:

Prea Sfințite,

Deoarece conform legii de organizare a Regiei Autonome a P. T. T. orice corespondență care se expediază atât de Administrația centrală cât și de instituțiile școlare și bisericești pendinte, sunt supuse taxelor postale suportate de Minister, avem onoare a Vă ruga să dispuneți a se face cea mai mare economie, mai cu seamă în ceea ce privește expedierea telegramelor, cari vor fi admise numai în cazuri de extremă urgență și acestea redactate cu conținut redus.

Această chestiune este în strânsă legătură și cu eventualele răspunsuri provocate dela cei de drept, tot pe cale de telegramă, întrucât angajează cheltuieli, din fondul prevăzut în bugetul respectiv și care nu va putea satisface toate nevoile până la sfârșitul anului.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

p. Ministru,
ss. *Ilioniu*.

p. Consilier,
ss. *Indescifrabil*.

Cluj, la 21 Iulie 1932.

Nr. 3490.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Cu cine are de luptat biserica noastră?

— Mijloace de așărare și de luptă. —

Conferința M. On. L. Nicoară, ținută în sinodul de primăvară al tr. Cluj

[Cotinuare].

Mijlocul prin care bolșevicii vor să întroneze această dictatură a proletariatului, este *lupta de clasă*: lupta clasei proletare împotriva burgheziei, luptă de exterminare completă a clasei burgheze.

Dacă în teorie comunismul s'ar putea totuși, dacă nu în întregime măcar în parte, înțelege și accepta, în partea lui practică, în mijloacele lui de realizare, este monstruos.

Lupta de clasă nu alege mijloacele. Totul este permis în această luptă, orice mijloc este moral, dacă este folositor, adică dacă servește scopul bolșevismului: distrugerea burgheziei.

Prin urmare: minciuna, înșelătoria, jaful, schingiuirile, asasinatul chiar, cu un cuvânt teroarea în toată grozăvia ei, sunt mijloace morale pentru bolșevici, dacă ele sunt îndreptate împotriva burgheziei.

Aceasta este morala bolșevică. Insuși Lenin spune: „Omenirea poate participa la fericirea pământească numai prin dictatură, cu ajutorul unei armate credincioase, a unei cete de spioni, paznici de închisoare și călăi”.

Și tot Lenin spunea într'o cuvântare a sa: „Moralitatea este după părerea noastră, cu totul subordonată intereselor luptei de clasă; morala este tot ce promovează distrugerea vechii societăți exploatare, și uniunea proletariatului, moralitatea noastră constă prin urmare în disciplina severă [deci suprimarea libertății individuale — nota noastră —] și în lupta conștientă contra exploatarelor. În principii veșnice de morală, noi nu credem. Morala comunistă este același lucru cu lupta pentru consolidarea dictaturei proletare”.

Iar Bacunin — alt exponent al bolșevismului rus — spunea: pumnalul, otrava, sfoara și alte instrumente pot deveni sacre în anumite împrejurări, prin idea revoluționară.

Iată dar o morală pentru care „scopul scuză mijloacele” sau „cui este permis scopul, acelaia îi sunt permise și mijloacele” sunt principiile valabile.

Înțelegem din cele de mai sus prăpastia mare între morala bolșevică și morala

noastră creștină. Tot ceea ce pentru morala creștină este imoral, pentru bolșevism este foarte moral și invers.

Înțelegem de aci și prigoana împotriva bisericii, deslănțuită de bolșevici îndată după cucărea puterii. Biserica creștină, ca o instituție ce propagă o morală cu totul opusă moralei bolșevice, și care condamnă toate principiile de morală bolșevică, trebuie distrușă ca o instituție dușmană bolșevismului.

Dar lupta contra Bisericii este determinată la bolșevici și de concepția lor asupra existenței, de filosofia lor. Această filosofie este „*Materialismul*”.

„Tot ce există este ceva real, material, corporal; în afară de materia ceva nematerial, necorporal nu există”, spune această filosofie. — *Materialismul* reduce totul la materie și mișcare și tăgăduiește orice spiritualitate.

Prin această filosofie bolșevismul se afirmă contrar oricărei filosofii idealiste, disprețuește chiar orice astfel de concepție despre existență, și deci și filosofia creștină. Filosofia materialistă respinge ideea de individualitate, și de Dumnezeu, materia în mișcare este cauza a tot ceea ce există. Deci dacă lumea este formată din materie și dacă materia se mișcă după legi, la baza cărora este o cauzalitate oarbă, Dumnezeu nu are de ce să mai existe. În consecință nici religia nu mai are nici un sens. „Religia este opium pentru popor”, spune Lenin, fixând astfel atitudinea bolșevicilor față de religie, atitudine de luptă inversunată împotriva religiei.

Bucharin, unul dintre reprezentanții de seamă ai bolșevismului spunea: „Toate concepțiile idealiste se reduc în cele din urmă la un fel de noțiune de Dumnezeu și de aceea, în ochii Marxiștilor sunt un adevărat non sens. Concepția idealistă aruncă totul pe acest moșneag nefericit, care este perfect, potrivit teoriei adoratorilor săi, și care totuși pe lângă Adam și Eva a creiat și pureci și prostituate, ucigași și leproși, foame și mizerie, spre a pedepsi pe acei păcătoși pe care i-a creat el însuși și care

pacătuiesc conform voinții sale."

Morală complet anticreștină, materialism și ateism desăvârșit, să adăugăm la aceasta și ura bolșevicilor împotriva Țarului, fost șef al bisericii, și vom înțelege pe deplin prigoana îngrozitoare ce a urmat în contra bisericii creștine după instalarea bolșevismului în Rusia.

Imediat după izbucnirea revoluției bisericile au fost prădate, batjocorite, arse, iar slujitorii altarului schingiuiți și asinați. După ce furia primelor începuturi ale revoluției au trecut și situația s'a liniștit, bolșevicii au adoptat în contra bisericii, mijloace dictate de morala lor, adică mijloace piezișe. Pentru a da impresia, că nu persecută credințele, cultele, au întrebuițat conform mărturisilor unui călător prin Rusia¹⁾ un mijloc perfid pentru a provoca închiderea bisericilor. -- Anume, după ce au scos biserica de sub scutul statului, după ce au laicizat-o, au interzis ca mai multe comunități de oameni să se asocieze pentru a susține o biserică. Fiecare biserică, dacă vrea să trăiască mai departe, trebuie să se mulțumească cu ceea ce pot contribui parohienii. Nimeni altcineva nu este permis să contribuie la susținerea bisericii.

În modul acesta bolșevicii și-au ajuns scopul. Nouăzeci și cinci la sută din numărul bisericilor au fost nevoite să închidă ușile, căci credincioșii în cele mai multe cazuri abia aveau ei cu ce să trăiască — ba chiar nici atât — și deci nu puteau să-și susțină biserica.

Dar bolșevicii nu s'au oprit la atât. Bisericile închise au fost în cea mai mare parte dărâmate și în locul lor s'au zidit imobile de locuit, sau pentru alte scopuri. Altă parte din locașurile sfinte au fost destinate altor scopuri. Iar ca o încoronare a acestei persecuții a bisericii, catedrala din Petrograd, astăzi Leningrad, a fost transformată în muzeu antireligios, unde sunt expuse gravuri, fotografii, pamflete cu cele mai mari batjocuri la adresa religiei. Furia contra religiei continuă și astăzi în Rusia. Ziarele recente (Dimineața din 8 Aprilie a. c.) ne relatează o mulțime de grozăvii săvârșite astăzi de bolșevici împotriva bisericii și credincioșilor. Astfel o refugiată ucraniană povestește, că bisericile au fost aproape toate distruse, iar credincioșii cari au voit să se opună, acestor sacrilegii au fost împușcați fără milă.

Cu toate aceste împilări, biserica nu a murit în Rusia. Preotul continuă să trăiască între credincioșii săi, din plățile ce i-se fac în natură cu ocaziunea ceremoniilor naște-

rilor, căsătoriilor și înmormântărilor, ce se celebrează încă.

Se poate spune chiar²⁾ că în timpul din urmă mișcarea religioasă își recucerește încet, dar sistematic poziția sa, iar ateismul sprijinit de guvern este în continuă decesere. Unul din semnele reînvierii religioase este și redeschiderea câtorva seminare și academii teologice, în condiții materiale destul de grele, cari nu pot fi încă suplinite decât prin cuvântul spiritual al profesorilor și elevilor. Acest avânt este refăcut.

S'ar putea afirma chiar, că bolșevismul va sluji la învierea vieții religioase și la reînnoirea bisericii în Rusia în viața căreia s'a adunat multă minciună și fățarnicie.

Revoluția a împrăștiat minciuna, care trona în jurul Bisericii. Bolșevicii persecută pe creștini. Dar pentru biserică în general persecuțiile nu au fost niciodată vătămătoare, ci din contră, au fost mai folositoare decât protecția forțată. Persecuțiile religioase duc la o selecțiune calitativă a credincioșilor. Cei slabi cad, cei tari în credință rămân stâlpi puternici ai ei. Biserica va pierde cantitativ, dar va câștiga calitativ. Prin jertfele martirilor ei biserica rusă va reînvia, căci credința creștină, biserica creștină este izvor nesecat de viață.

Venerat Sinod! aceste învățături, acest dușman a intrat deja pe poartă și la noi. — În orașe le vedem mișcarea și lupta — orașele mari au deja luptătorii comuniști, de regulă recrutați din clasele muncitorești, iar alegerile generale din anul trecut au dovedit, că și în satele noastre sunt deja comuniști. În conversația cu poporul, vezi nemulțumirea generală, atacul îndreptat contra tuturor oamenilor luptători ai neamului, și auzi zicând, trebuie să vie o schimbare, altcum nu mai merge, par'că flutură pe buze vorba șoptită dela om la om -- să vie cine va veni, chiar și bolșevicii -- căci așa nu mai putem trăi.

Agenții comuniștilor exploatează orice situație, orice nemulțumire, cutrieră, cu vreme și fără vreme, cartierele muncitorești, stau prin târguri cu oamenii dela sate, încep cu ei conversații nevinovate, ca apoi să treacă la propagarea ideii comuniste. Jos cu „domnii” se aude tot mai des și, durere, între acești „domni” suntem și noi preoții socotiți, deși vai de domnia noastră, care acuși se va vedea în toată sărăcia noastră. Ce-i de făcut Venerat Sinod? Să stăm și noi ca frații din Spania, ca apoi să vedem toată ruina Bisericii și a unui neam, nu se poate. Lupta contra acestui dușman trebuie începută ime-

1) Emil Schreiber: Comment on vit en U. R. S. S.

2) Iosif Gabrea „Învățământul în Rusia sovietică” p. 81.

diat și fără șovăială, ca să nu ne pară rău mai târziu. Apocalipsul lui Ioan spune la c. 6. v. 3, 4. „Și dacă a deschis a doua pecete, am auzit pe a doua fiară zicând: „vino și vezi!“ Și a ieșit alt cal roșu, și celui ce ședea pe el i s'a dat, ca să ia pacea de pe pământ, și ca să se omoare unul pe altul: și s'a dat lui sabie mare“

lata calul roșu cu sabia mare se apropie.

Mijloacele de luptă sunt:

1. Organizarea creștinilor noștri în cadrele „Agru“-lui pentru apărarea Bisericii noastre. În cadrele organizării credincioșilor noștri, preotul va fi la toate întrunirile. Sfaturile lui, pornite dintr'o inimă părintească, vor avea efect, și spiritele agitate se vor liniști. Preotul, care stă încurat în casă și așteaptă să vié credincioșii la el, nu poate face mult — s'au schimbat vremurile — pastorația de azi cere să mergem noi la ei. Să le cunoaștem toate durerile, după putere să le și alinăm, dacă nu altceva, o vorbă bună — ajută mult. — Toate ocaziile trebuie folosite pentru afirmarea noastră. Să între gândul în inimile credincioșilor din nou, că fără preot nu pot face nimic.

2. Întărirea presei creștine și a cărților bune. Fără gazete bune-creștine azi suntem morți. Preotul trebuie să caute toate căile, ca gazetele noastre tot măcar la a zecea casă să fie pe masă. În serile lungi de iarnă, poporul adunat în școală, sau în casa națională, dacă este, ținute mici conferințe, citind bucăți alese din gazetele bune, organizând mici șezători școlare cu declamări, susținând cu toată tăria dragostea de neam, acest izvor nesecat de virtuți, învingător în trecut și nădejde în viitor.

3. Predica. Preotul să nu lase nici o singură ocaziune de-a predica. Predici la înțelesul poporului. Eu cred, că cu predicile dogmatice puțin rezultat vom putea obține; tot asemenea cu puțin rezultat vom lucra, dacă vom rosti predici pline de generalități transcendente și greu de urmărit pentru capacitatea credincioșilor cu puțină cultură. Oratorul în primele minute va vedea ochii ascultătorilor ațintiți asupra-și, însă în curând va descoperi pleoape îngreunate de somn, fețe plictisite și ici-colo capete căzând pe piept. Trebuie să ne alegem subiectul care interesează auditorul. Cuvântările festive să le păstrăm pentru sărbătorile împărătești. Scopul nostru este restaurarea societății creștine. În urmă ne vom ocupa cu virtuțile care trebuie să domnească în societatea creștinească. Vom arăta și analiza felul de trai al familiilor, îndreptând greșelile, arătând calea și modul cum trebuie să fie întocmită o familie creștinească. Datorințele

părinților, copiilor, datorințele capului de familie, a soților, apoi rapoartele familiei creștine în societate, legea iubirii față de Dumnezeu și aproapele, ne dau atâtea subiecte, încât putem să umplem cadrul unui an întreg: Timpurile sacre, când vom pregăti credincioșii la primirea sfintelor Taine a pocăinții, pot fi folosite pe lângă interesarea tuturor. Felul expunerii să fie cât se poate de simplu și pe înțelesul poporului. Să ne ferim de-a folosi termeni pe cari poporul nu-i pricepe, să ne ferim de vorbărie, de fraze fără rost, pentru că acestea îngreunază înțelesul, ascultătorul își pierde paciința, nu ne urmează în desvoltarea subiectului și astfel nu ne vom ajunge scopul propus. Prin aceste mijloace vom răbi și vom întâmpina furtuna, ce se apropie, cu un popor pregătit ca niște soldați bine echipați pentru lupta grea, prin care va trebui să trecem.

3. Sectarii.

Pe aceștia îi cunoaștem mai de mult și cred, că fiecare din On. Frațiile Voastre le știe activitatea desfășurată în orașele și satele noastre. Dușmani năimpăcați ai Bisericii noastre și ai tagmei preotești, fanatici în combaterea învățăturilor noastre și a Tainelor sfinte, închipuiți că răsturnând Biserica lui Petru vor aduce împărăția lui Hristos pe pământ, divizați în sute de secte cu învățături, cari ne fac închinători la chipuri cioplite, oameni fără rost și fără nici un folos în societatea omenească.

Când e vorba să fie atacată tagma noastră, nu cunosc nici o osteneală pentru a ne prezenta lumii în culorile cele mai negre. Orice păcat comis de preot, orice patimă este exploataată de sectari, atacându-ne în adunările lor.

Ne numesc pe noi: „teologi speculativi, cari au inventat nașterea virgină, concepția nepătată, învierea materială, treimea de persoane, succesiunea apostolică cu preoția aleasă, regenerare prin sacramente și simboale, ispășire substituită, transubstanțiere“, zice un individ, Petru B. Bratu în cartea sa intitulată „Hristos și morala. Comedii din altare.“ la pag. 19.

Sectarii, oameni mai păcătoși, ca ai noștri, se fac moralizatori, la drumuri și bălciuri, voind să strice tot ce o tradiție sfântă a creiat veacuri de-a rândul.

Preoți și popor credincios, păcătoși bețivi, curvari, hoți, iară ei sfinți, drepți, gata să cadă în raiu.

Sfințenia lor eu o cunosc mai bine din multele lupte, ce am avut cu ei, începând din anul 1919.

Câteva cazuri: Păstrez între scrisorile mele o epistolă scrisă de un pocăit din

America tatălui său în Cucerdea-Română; În urma unui conflict ivit între tată și fiu, acest din urmă îl numește pe tatăl său „Hoț și curvar bătrân“.

2 În Cucerdea-Română, stăpânul casei unde se țineau adunările, pocăit, căsătorit cu trei copii, trăia în nelegiuire cu fata unui pocăit, această fată însă se mai ținea de-o dată și cu fiul unui pocăit de-acolo. Până la o vreme dragostea dublă din partea fetei a succes, dar într-o Sâmbătă seara s'au întâlnit ambii păcătoși la fată acasă, urmarea a fost o bătăie sdravănă, injurături grozave până au venit vecinii să despărta, aflând toată istoria păcătoasă. Din acel moment adunările pocăiților s'au spart.

3. Aici în Cluj în curtea unei pocăite intră o cloșcă cu pui, a unei vecine de a ei și creștină de-a noastră, pocăita ascunde cloșca cu puii sub pat și-i ține acolo până seara, când bărbatul creștinei mele face cercetări mai energice și găsește biata cloșcă cu puii aproape înădușiți sub o covată de pâine sub pat.

4. La oficiul postal de aici din Cluj este un angajat, care pe vremuri când exista societatea „Viața“, era predicator pocăit, azi reîntors în sinul Bisericii noastre. Acesta îmi spunea că avea o plată admirabilă pentru serviciul acesta, diurnă de zi în călătoriile sale, dar că pocăiții sunt oameni stricați, cari prin doctrina lor au făcut săraci mulți oameni, făcându-i să-și vândă averile și banii să-i verse în cassa comună, căci „așa cere Evangelia“.

El însuși spunea, de multe ori ne petreceam frații, de multe ori eram beat încât nu puteam merge la predică.

Și alte multele ar fi, cari pagubă că nu sunt publicate și răspândite în poporul nostru, pentru a-i cunoaște pe acești farisei ai zilelor noastre. Dar ori cum ar fi, rătăcirea prinde

Mijloace de luptă

1. Față de aceștia înainte de toate e necesar, să cunoști temeinic Sfânta Scriptură, să fii stăpân pe explicarea textelor, aceasta nu pentru a provoca discuții cu ei, ci pentru cazul, când preotul este provocat din partea lor, ca să nu rămână în rușine.

Discuțiile cu sectarii sunt fără nici un folos, fanatici nu cedează nimic și întorchiază vorbe și texte așa încât capăt cu ei nu ai nici-odată.

2. Prin organizarea credincioșilor noștri în diferite reuniuni, prin catehizare adevărată și alte mijloace, de care am amintit deja, vom întimpina din bună vreme și plaga aceasta. E lucru cunoscut, că e mai bine să înconjurăm primejdia și să lucrăm așa, ca prin poarta parohiei noastre sectarii

să nu poată intra, căci intrați odată, lupta este mai grea și aproape înjoită.

3. Dar mai pe sus de toate se cere o viață exemplară plină de toate virtuțile. Să cuimpănim bine vorbele Scripturii dela Matei C. 5. v. 13, 14, 16: „Voi sunteți sarea pământului iară de se va strica sarea cu ce se va săra? mai mult nu va fi de treabă fără numai să se lapede afară și să se calce de oameni.“

Voi sunteți lumina lumii.

Așa să lumineze lumina voastră asupra oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe tatăl vostru cel din ceriuri“.

Venerat Sinod! La toată activitatea noastră, însă, se cere rugăciune fără întrerupere. Fără darul Domnului nimic nu putem, iar acesta se cere și se cerșește. Imi aduc aminte de vorbele unui preot bătrân de pe Mureș, repausat și el, care îmi spunea, că fericitul în Domnul Metropolit Dr. Ioan Vancea, cercetând teologii în Seminar le cerea Orogierul (ciaslovul) și se uita, că filele din el sunt răsfoite des, sau năr? ! Ce-a ce se vedea de pe colțul din jos al filei, și dacă vedea că ciaslovul e curat și neumblat îi și spunea teologului, că nu-i place rugăciunea

Noi în zilele aceste grele și de mari încercări la cine ne putem îndrepta, cui să ne adresăm mai des, dacă nu Domnului Nostru Isus Hristos, Aceluia care ne urmărește tot pasul.

Și atunci având pe domnul, cetatea Lui va sta nebiruită pe stânca veșnică, iar porțile iadului cu toată furia lor nu o vor putea nici măcar clătina.

Cluj, la 21 Aprilie 1932.

Laurențiu Nicoară,
paroh gr.-cat. în Cluj-Cordoș.

Diverse.

Prea Sfinția Sa Părintele nostru Episcop Iuliu în ziua de 29 Iulie a. c. a plecat la București unde a luat parte la deschiderea solemnă a Corpurilor Leguitoare, ce avuse loc Sâmbătă, la 30 Iulie. Din Capitală Prea Sfințitul s'a reîntors la Reședința Duminecă, în 31 Iulie seara.

O zi de înălțare sufletească. Duminecă, în 24 Iulie a avut loc instalarea parohului și protopopului român unit al Reteagului. Credincioșii acestei parohii, cu vre-o câțiva ani înainte, au avut parte de grele tulburări sufletești. Rămânând parohia va-

cană prin moartea vrednicului paroh și protopop Sonea, vrăjmașii bisericii au căutat să profite de acest prilej și să desbina credincioșii. Numai prin jertfa adusă de spiritualul Seminarului Teologic din Gherlă, *Ioan Seplecan*, care venind în mijlocul celor turburați, a putut împăca spiritele agitate. După trei ani și jumătate de păstorie, renunțând păr. Seplecan la Reteag, Prea Sfințitul nostru Episcop numește nou paroh și protopop al Reteagului în persoana vrednicului părinte Pavel Sălvan, fost până acum administrator protopopesic al Reteagului și paroh în Sânmărghita, dându-i titlul de arhidiacon onorar.

Noul protopop a fost primit Duminecă dimineața cu multă bucurie de credincioșii parohiei Reteag. La marginea satului, la poarta de primire, pelângă credincioșii în frunte cu fostul paroh I. Seplecan și protopopul onorar Gavril Bichigean din Năsăud era de față și prefectul județului Someș și senatorul nou ales al județului L. Micșa. Cuvântul de bineventare în numele bisericii îl ține fostul paroh, amintind activitatea din trecut a nomencliturii, distincția binemerită prin numirea la parohia și protopopiatul Reteagului. Urează bun venit, iar credincioșii aclamează într'un glas: Trăiască. Vorbește apoi în numele comunei politice notarul Nicolae Pop, senatorul Liviu Micșa și I. Chira în numele tinererimii. Dl senator a arătat frumoasa activitate din trecut a păr. Sălvan, care din primii ani ai tineretii și ca memorandist a fost și este un vrednic luptător al partidului național-tărănist. Răspunde tuturor și cu lacrimi în ochi noul protopop

La biserica veche se face apoi introducerea. Rvdsimul canonic *Dr. George Vidican*, trimisul Prea Sfinției Sale Dlu Episcop, arată durerea ce a tulburat biserica română unită din Reteag acum trei ani vorbind despre desbinarea ivită în biserică prin blăstămata activitate a unor răufăcători. Cere credincioșilor să țină cu tărie la biserica adevărată, credința și haina botezului. Să nu dea ascultare vrăjmașilor, cari din interese meschine caută nimicirea ei. Pacea și bunînțelegere să domnească între ei cași în trecut. În predica ce a urmat nomencliturii arată misiunea frumoasă ce i-s'a încredințat. Asigură pe cei de față, că deși

bătrân, se simte totuș tinăr ca să muncească și să ducă la îndeplinire dorințele credincioșilor.

La sfârșitul sf. Liturghii fostul paroh în ia rămas bun dela credincioși, arătând pe scurt activitatea dezvoltată pentru împăciuirea sufletelor în decurs de trei ani și jumătate. Ii roagă să dovedească față de nomencliturii paroh dragostea arătată față de el. Le mulțumește pentru ținuta demnă cu ocazia instalării. Credincioșii răspund despărțirii de fostul paroh cu lacrimi în ochi.

După sf. Liturghie nomencliturii împreună cu delegatul Prea Sfinției Sale aleargă și în filia Bața, unde asemenea se face introducerea cu fastul cuvenit.

O adevărată sărbătoare a fost aceasta introducere pentru parohia Reteag. O nemărginită mulțumire și înălțare sufletească a cuprins pe toți cei de față și în special pe fiii credincioși ai parohiei române unite Reteag și filia Bața.

protopop *Gavril Bichigean*

Avem la depozit:

Părți compunătoare de Iconostas
(Ușa împărătească).

Tabernaculum (cu baldachin) dela 2000.
După modelul bisericii Curtea de Argeș.

Amvon dela 5000.—

Tetrapod

Sfeșnic (cu 1—2, 4, 6, 8, 10 brațe).

Candelabre

Cruce pentru sărutat.

Toate executate în stil românesc
roman și bizantin.

La firma:

S. Keresztesi
Tășnad (jud. Sălaj).

Planuitorul și constructorul iconostasului
plutitor, al Catedralei episcopale din
Baia-Mare.

Congregația Arhiepiscopială a Surorilor Născătoarei de Dumnezeu și Pururei Vergurei Maria, Blaj.

Aviz școlar

Congregația Surorilor N. de Dumnezeu și P. V. Maria, având de scop a sprijini problema grea de a da neamului românec „mame”, „mame-gospodine” de aceea cu toate greutatea materiale s'a hotărât să deschidă în Cluj, Str. Avram Iancu 58, deja cu începutul anului școlar 1932—33 o școală normală de menaj, (curs manual 2 ani, în anul școlar 1932—33 natural numai an. 1), unde se primesc fete cu bacalaureat sau cu diplomă de învățătoare, (excepțional se pot primi și fără bacalaureat sau fără diplomă de învățătoare, numai cu absolența liceului respective a școlii normale de fete).

Absolventele Școlii normale de Menaj câștigă diplomă de profesoară de gospodărie pentru școlile secundare (gimnazii, școli normale, școli comerciale, școli profesionale, școli de menaj grad II. licee de fete) în care pot sunt salarizate ca profesoare.

Ținem să amintim că școala va avea drept de publicitate: deși nu e întreținută de către Ministerul Instrucțiunii, ci de către Congregația Surorilor N. de Dumnezeu și P. V. Maria, Blaj, totuși se bucură de toate drepturile ca și alte școli similare de ex. „Filipescu” București. Ministerul a aprobat aceasta la înalta intervenție a P. S. S. dr. Iuliu Hossu Episcop român unit de Cluj—Gherla cu Nr. 5267 -1932 din 21 Aprilie 1932.

Ca pe lângă orice Școală Normală de Menaj, va fi și în Cluj curs elementelor de 4 ani, (în anul școlar 1932—33 numai cl. I), unde se primesc eleve absolvente ale școlilor primare în vârstă de cel puțin de 13 ani.

Școala Normală de Menaj, precum și cursul elementar este internat, în mod excepțional se vor primi însă și externe.

Taxele nu le putem fixa încă, la tot cazul ne vom năzu să fie mai mici ca la alte școli similare.

Informațiuni verbale sau în scris mai detaliate, se pot lua până la începutul anului școlar 1932—33, dela Superioritatea Congregației Născ. de Dumnezeu și P. V. Maria (Institutul Recunoștinței), Blaj

Superioritatea Congregației Arhiepiscopale
a Surorilor N. de Dumnezeu și P. V. Maria,
Blaj.

Aviz important!

Căminul „Sf. Iosif” din Sovata, proprietatea Congregației de surori „Sf. Maria” din Blaj, este deschis dela 15 Iunie până la 15 Septembrie.

Are 27 camere, frumos mobilate și provăzute cu tot confortul modern. — Va fi condus de surorile Congregației.

Prețurile cele mai reduse. Mâncare aleasă și gustoasă; la dorință după prescrieri dietice.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei.

Conciliile Provinciali I. și II

se află de vânzarea la Librăria Diecezană Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

Minunile Lui Isus

Explicate în omilii, trad. de Dr. George Fireza. — Prețul 120.

Momente din Viața Bisericii unite în ultimi zece ani

de I. Georgescu. — Prețul 100 Lei.

Stropi de Rouă

de Dr. Alexandru Nicolescu, Episcopul Lugojului. — Prețul 100 Lei.

Istoria unui Suflet

editura sf. Unire. — Prețul 100 Lei

Cărți de rugăciuni:

Mângâierea creștinului de Genț.

Prețul 80 Lei.

Vie împărăția Ta. — Prețul 40 Lei.

Calea Cerului. — Prețul 30 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză

Matricola Botezaților, Cununaților,

Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru Rațiuni 280 Lei.

Protocol pentru Liturgii, predici, carte postală, protocol de ședințe 180 L.